Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII — Reus Dijous 25 de Febrer de 1897 — Núm. 3.202

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Pts. 1
A provincias trimestre. . . . . » 3'50
Extranger y Ultramar . . . . » 7
Anuncis, á preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, 7 (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerías d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, plassa Sant Jaume, 2.
No 's retornan los originals encara que no 's publiquin.

CENTRO VITICOLA DEL VALLÈS

GRANS CRIADERS DE CEPS AMERICANS
E HISPANO-AMERICANS
EN
Montmeló, Parets, Montornés y Moncada

25 hectáreas de Plantacions

VIUDA Y NEBOT DE ANTON DELMAS

Propietaris viticultors, provehidors dels principals Centres, comarcas agricolas, vivers oficials y particulars del Extranger, Península y Balears, premiats ab gran diploma de mèrit en lo Concurs viti-vinícola de Badalona de 1892. Representació en totas las provincias d' Espanya.

Demánis lo Catálech General núm. 9 de 1896-1897.

Empelts.—Barbats.—Estacas.—Seleccions perfectas.—Autenticitat garantidas.—Pera telegramas: ANTON DELMAS, Barcelona

GUANOS PERA TOTS LOS CULTIUS

GUANO DELMAS CONCENTRAT

FABRICA A BARCELONA Y VALENCIA

Nostres GUANOS han obtingut, y obtenen cada dia més, un éxit extraordinari en las regions de major importancia agrícola. Contenen tots los elements essencials que las plantas necessitan y en la forma més convenient pera sa assimilació, enrobustint poderosament las plantas, donánloshi una gran rasistencia sobre las enfermetats que pesan sobre ellas, aumentant lo rendiment d' un modo sorprendent.

Classificació del guano DELMAS

«Guanò Delmas».—Arrós.—Adob complert é intensiu, especial pera 'l cultiu del arrós.
«Guano Delmas».—Cereals.—Adob complert é intensiu pera 'l cultiu de Cereals, Patatas, Hortalissas, Aufals, etc.
«Guano Delmas».—Vinyas.—Taronjers.—Especial pera 'l cultíu de las vinyas, taronjers y de tots los arbres.

Garantisém la composició de nostres Guanos sobre factura.

V.da Y NEBOT DE ANTON DELMAS

DIRECCIÓ GENERAL Pouent, 61, Barcelona | SUB DIRECCIÓ Mar, 46, Valencia | REPRESENTANT EN LA PROVINCIA DE TARRAGONA Pere Fábregas, carrer S. Joan, 28 primer.—Reus.

SE RETRATA

TOTS LOS DIAS, FESTIUS Y 'LS LABORABLES A PETICIO.

NOVAS FOTOGRAFIAS EN COLORS.

TORRES, FOTÓGRAFO

OPERA tots LOS DIUMENGES.

Passeig de Mata, 12,

REUS

Dias de despaig tots los festius.

SECCIÓ DOCTRINAL

Precaució acertada

Encara que quan lo Gobern disposà la aparició en la «Gaceta» del projecte de reformas en la administració de Cuba que havía redactat lo senyor Cánovas ja cuydà prou de prevenir á la opinió pública dihent y fent dir als seus periódichs que l' efecte del projecte en lo curs de la insurrecció no 's veuria desseguida, sino al cap d' una bona temporada, es precís confessar que are per are no 's veu á Cuba cap de las senyals que tenía de suposarse que indicarían un convenciment general en lo poble cubá de las ventatjas de la obra del senyor Cánovas, y, per consegüent, de la inutilitat y graves perjudicis de la prossecució d' una campanya sense rahó d' ésser.

En realitat, las tres setmanas que han transcorregut no s' han marcat per cap aconteixement d' importancia en la campanya de Cuba que fassi prevenre son próxim fí. Los insurrectes han adoptat una táctica y la segueixen rigurosament; y aixís, si be es veritat que no obtenen cap triomf sobre las tropas espanyolas, també es cert que la acció d' aquestas y sos resultats no están en proporció ab los inmensos sacrificis que son sosteniment costa. A aquest pas, podém passar mesos y mesos y anys y anys sense una millora sensible, y, sobretot, sense una esperansa de que la guerra acabi tant aviat com tothom desitja y 'l país necessita. Lo general Martinez Campos digué, y tothom lo censurá y 'ls patrioters s' indignaren, que la guerra anáva á durar tres anys necessitantse un exércit de trescents mil homes. Per are hi hem destinat doscents mil homes y ahir feu dos anys que la guerra comensá, y qui no estigui apassionat per ningú no podrá deixar de convenir en que millor ó pitjor la situació que temps endarrera, en realitat segueix la campanya de cap á cap de la isla, estánt organisada la insurrecció tant á la provincia occidental de Pinar del Rio com en la oriental de Santiago.

Las reformas per ara no milloran gayre la situació. Ni aumenta 'l número de presentats, ni 's veu que 's formi en la massa aparentment neutra del país cubà, pero quinas simpatía per la insurrecció constituheixen la forsa d' aquesta, cap moviment fort y vigorós á favor de la pacificació ab la base del projecte del senyor Cánovas. Potser es lo desitj mateix de la pau lo que dona orígen á las impaciencias perque no 's veu prou clar lo camí d' arribar desseguida á ella; pero sería rídicul avuy ferse ilusions respecte al efecte de las reformas. Si 'ls quefes no 's decideixen á aceptarlas, ni hi donan per are gens d' importancia; si 'ls insurrectes no 's presentan, y ans al contrari, segueixen disposats com avans pera sostenir indefinidament la campanya, si segueixen arribant expedicions á las costas de Cuba, senyal es de que aquell efecte, per are, no s' ha conseguit, y que si no hi ha que desesperar encare de que ab lo temps arribin ellas á atraure alguns desenganyats, per are 's te de comensar á creure que s' han donat massa tart ó que son incompleртas, cosas las duas que sempre hem temut.

De totas maneras aixó no es donar la rahó als enemichs de las reformas y partidaris *á outrance* de la guerra ab la guerra. Si fins comptant ab l' efecte més ó menos atractiu de la política autonomista la situació es la actual y no hi ha motius grossos pera esperar una inmediata pacificació, qué no succehiría si seguissim impertérrits ab l' antich sistema patrioter resignats á passar anys y anys pacificant, y casi pacificant provincias en que després de quedar pacificadas hi tenen lloch aconteixements com lo del assalt del tren de Regla, la matansa recent de 40 bombers de la Habana á Diego de Baños y tants altres?

La moral en acció

Nostre apreciable colega tortosí *El Estandarte Católico* ha pres per son compte la ingrata tasca de defensar l' acort de la Junta Administradora del Hospital Civil, per lo qual quedá prohibida la representació de «Terra Baixa» en lo teatre principal d' aquesta ciutat.

Carga, y molt pesada, ha posat sobre sas espatllas lo diari de Tortosa, y res hauríam objectat si s' hagués limitat a cumplir sos propósits sense atacar á quants com nosaltres deixan de participar de sas ideas y de sas conviccions; pero es lo cas que pera defensar á la Junta del Hospital las emprén contra Guimerá, contra sas obras y contra 'ls defensors de «Terra Baixa», anomenantlos *patrocinadores de todas las inmoralidades teatrales*.

No hem d' incorre en la torpesa de defensarnos de tan gratuita com calumniosa acusació, perque d' ella nos defensan los fets, qual elocuencia supera á la de tots los escrits.

Contra la obra d' en Guimerá assenta 'l colega altras afirmacions contrarias als rahonaments exposats per nosaltres en favor de la mateixa.

Res hem d' intentar pera destruhir tals afirmacions, que no poden representar ni apreciarse d' altra manera que com opinions sevas, y com á tals dignas de consideració.

Més que tot aixó nos interessa recullir un párrafo que especialment nos dedica, y en lo qual diu:

«Altre periódich tarragoní, lo *Diario del Comercio*, troba l' obra *altamente moralizadora* y diu que *la moralidad de una obra debe medirse por el fin que se persigue en la misma*, lo qual es un solempne disbarat, y además, si las midessim ab tan clássica mida no hi hauría cap obra dolenta, puig ni 'ls autors més cínichs s' atreveixen á declarar que *no persiguen*, á sa manera, un fí moral.»

Tal vegada tingui rahó 'l colega al calificar de disbarat nostra teoría; pero devém ferli observar la necessitat de tenir present que las ratllas transcritas de nostra periódich formavan part d' un article en lo conjunt del qual estava contingut nostre pensament, que 'l colega vol sintetisar sens altra rahó que 'l seu capritxo en aquellas ratllas. En dit article sosteníam y justificavam detallant caracters y esbossant escenas de la «Terra Baixa», que en ella no hi ha res, absolutament res, capás d' afavorir la perversió del individuo y la corrupció de las costums. Lluny d' aixó, sa tendencia es contraria á tota acció ilícita y está encaminada á precavéurela. Lo llenguatje usat en la obra es cult y no hi ha ni una sola paraula que pugui ferir l' ohido de la més pudorosa donzella; y si una obra de tals condicions, no pot calificarse de moralisadora, confessém nostra ignorancia y preguém al periódich católich que 'ns manifesti quins han de ser los requisits indispensables pera calificarla aixís.

Al mateix temps li agrahiríam que 'ns manifestés la mida de la moralitat d' una producció literaria, perque tením pera nosaltres que es molt fácil establir afirmacions y negacions sense pendres lo travall de rahonarlas degudament.

Cuan lo colega ho fassi aixís, podrém, si ho vol, discutir la moralitat de «Terra Baixa», obra condempnada per lo colega, pero no per cap autoritat eclessiástica.

(Del *Diario del Comercio* de Tarragona.)

RETALL

Si no fos perque 'ns dirian mambissos y 'ns farían enrabiar, nos agradaría entretenirnos una estona ab lo romanso de criada que publica *El Liberal* ressenyant las mortals angunias que passá 'l Sr. Morote en el *campo del honor* d' en Máxim Gomez.

El dia quince de Agosto
me sacaron de mi casa....

Pobre Rosaura? Quan podía pensar que tot un diari de Madrid li anés á fer la competencia.

Llástima que no atinessen los empressaris en ferse dibuixar un arbre ben gros ab un senyor agarrotat com aquella pobreta.

Aixís quan ve alló de

Desátame y te diré
mi pena, fatiga y ansia

los patriotas podrían lleusar una maledicció ben recargolada, d' aquellas que fan caure en basca á una mula d' artillería.

Perque 'n passá de grossas lo pobre corresponsal. Fins lo volian fusellar, sino que tot d' un plegat los insurrectes se recordaren de que entre 'ls cubans y 'ls espanyols no hi te d' haver odis y 'l deixaren anar per las sevas. Per poch més lo convidan á pendre xacolata y li ofereixen per muller la negra més salamera de la partida.

Y tenen rahó 'ls que 's posaren del costat d' en Marote. Entre espanyols y guajiros no hi pot haver rencor, y si aquets se varen aixecar no va ser per res de mal, sino per anar á passar lo rosari.

Y per lo mateix tenor vagin tirant que 'l romanso es d' aquells que 's poden contar ab acompanyament de violí y pandero.

Lo diumenge 'ls cegos no se 'n veyan los dits.

Y en Morote que tant y tant mal havía dit d' en Máxim Gomes se 'n pogué anar á Cayo Hueso sense que ni per cástich li fessen fer un parell de mitjas com á la Lluissa Michel de Fransa. Lo deixaren anar perque ell mateix se desmentis en lo d' en Martinez Campos, que aqueixos aucells quan están en llibertat cantan més que una calandria.

Diumenge vinent deurá venir la segona part, perque sense noticias sensacionals aviat los romansos de la guerra no 's vendrian. Aviat succehirá com ab aquell de

. . . .

que 'l pobre ceguet que 'l ven no fa ni per las segonas del violí.

(De *La Renaixensa*).

CRÓNICA REGIONAL

OBSERVACIONS METEOROLÓGICAS
del dia 24 de Febrer de 1896
FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d'observació	BARÓMETRE aneroide	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER particular
9 m.	766	74	0'0	4'5	Ras	
3 t.	766	73				

HORAS d'observació	TEMPERATURAS Maxima	Minim.	Term. tipo	VENTS direccio	NUVOLS classe	can
9 m.	Sol. . . 27	6	10	S.	Cumul	0'2
3 t.	Sombra 17		16	S.	id.	0'2

Recomaném á nostres lectors la lectura del articlet «La Moral en acció» que publiquém á la primera plana y fa referencia á la moralitat de la preciosa obra dramática «Terra Baixa», copiat de nostre apreciable colega lo *Diario del Comercio* de Tarragona.

Nosaltres, per la nostra part res hi afegím: creyém que fentnos nostre l' article del apreciat colega, basta pera que se sápiga lo criteri que 'n tenim format.

Y res afegím, no pera aludir cap responsabilitat, sino perque *El Estandarte Católico*, es tan poch deferent, que sapiguent que no hi tenim establert lo camvi, ha deixat d' enviarnos lo número á que fa referencia l' apreciat colega tarragoní, sent així que nosaltres quantas vegadas l' havém aludit, li hem enviat lo nostre.

—

Continúan veyentse favorescudas per bastanta concurrencia las exhibicions de las fotografías animadas y las audicions del cinemógrafo, no escassejanthi entre ella lo bell sexe.

No ho extranyém puig ja diguerem es un espectacle que per la novetat val la pena de ser vist.

—

Ahir á dos cuarts de deu de la nit, trobantse maniobrant una máquina del ferrocarril dels Directes, en lo trós de vía comprés entre la carretera de Castellvell y la estació de la línea, arreplegà descuydat à un dels empleats deixantlo mort á l' acte.

Lo desgraciat empleat era ajudant del pesador Figueras y s' anomenava Carles Prós Serrano.

Lo Jutjat d' Instrucció 's constituhí en lo lloch del sinistre y ordená l' aixecamet del cadavre.

—

Hem rebut lo quart número de la important publicació ilustrada, *España Artística*.

—

Segons nostras noticias la important societat instructiva «Centro de Lectura» pensa reanudar la publicació de la revista que anys enrera era eco d' aquella societat y 's titulava «El Eco del Centro de Lectura».

Dita revista será setmanal y comensará á veure la llum pública lo dia 14 del vinent Mars.

De la direcció de la mateixa se 'n encarregará una distingida personalitat reusense dins de las lletras, comptant també ab una escullida colaboració.

—

Nostre distingit amich y notable escriptor regionalista D. Galo Salinas ha tingut la galantería de enviarnos un exemplar de sa producció dramática y escrita en vers gallego, titulada «Filla» acompanyada d' una carinyosa carta.

En un altre número nos ocuparém de tan hermosa producció, adelantant avuy que fou premiada en lo certamen científich-literari y musical celebrat á Pontevedra l' any 1892.

—

Estém à las acaballas de la temporada de Carnaval y no obstant, cap familia distingida s' ha vist *assaltada*.

No sapiguent á que atribuhir aquesta falta hem de creure que la juventut aquest any no participa del mateix bon humor que en los anteriors. sens dupte perque 'ls asselts ara no están be mes que á Cavite.

—

Per no haverse reunit suficient número de senyors regidors ahir nostre Excm. Ajuntament no va poguer celebrar sessió de primera convocatoria.

—

La Lliga de Productors del Primpcipat de Catalunya ha publicat una exposició al senyor Cánovas sobre 'l projecte de retormas de Cuba. En aquest escrit s' hi donan rahons de molt pes que en qualsevol altre país farían pensar molt als goberns que aquí jugan ab los interessos de la producció com si fossin fitxas d' un dómino.

Llástima que la exposició que tantas veritats conté comensi ab una mentida y acabi ab un desmay de set colors. Sense la ridícula alabansa al *proteccionista* Cánovas, que en un escrit de queixas hi va tan bé com duas pistolas á un Sant Cristo, y sense alló del *brazo del negro á quien España ha dado la libertat*, després d' haverli estovat la esquena á fuetadas, dihém nosaltres, y d' haverlo alimentat ab calderada, y d' haverlo comprat y venut com una bestia, y d' haverli robat los fills al neixer, sense aquestos dos pecats mortals que te la exposició de la Lliga de Productors fora un document que pesaría molt en la opinió pública, encare que Sa Excelencia defraudés la *grande confianza que inspira á los productores por sus altas dotes de inteligencia y hacendrado patriotismo.*

Aquest es lo nostre parer, senyor Zulueta.

—

Durant lo present mes deurán acabar los Ajuntaments y juntas pericials l' apéndice anyal d' amillaraments, que ha de servir de base al reparto de la contribució rústica, urbana y pecuaria pera 'l próxim any económich, que comensa 'l primer de Juliol próxim.

Aquest apéndice té d' exposarse al públich en tots los Municipis que no siguin de capitals de provinccia, de manera que 'ls contribuyents per territorial puguin examinarlos en la primera quinzena de Mars y formular las oportunas reclamacions.

—

Aquesta nit, ab motiu de ser dijous gras, las societats «El Círculo» «El Olimpo» «El Alba» y «Centro Republicano Democrático Autonomista» tenen preparat en sos respectius salons un ball de disfressas, los que prometen veures molt concorreguts.

—

Al fí han lograt posarse d'acort algunas de las Companyías de ferrocarrils, no totas, pera establir una serie de viatjes circulars económichs y ab ventatjas pera 'l públich.

Las Companyías combinadas pera dit servey, son las següents: Nort, Madrid à Saragossa y Alicant, Andalusía, Córdoba, Sevilla, Cádiz, Malaga, Tarragona à Barcelona y Fransa, Medina del Camp á Salamanca y Bobadilla á Algeciras.

Com se veu, faltan algunas Companyías, y á causa d' aixó s' observan deficiencias en los itineraris.

Aquestos se troban dividits en dos séries, comprenent una d' ellas 12 viatjes circulars y l' altra série viatjes semicirculars. La rebaixa concedida es d' un 40 per 100 del preus de la tarifa general.

—

Segons nota que se 'ns ha facilitat per la Administració de Consums, lo recaudat ahir per varias especies puja la cantitat de 865'44 pessetas.

—

Atès lo delicat estat de salut en que 's troba 'l diputat provincial pel districte de Falset-Gandesa D. Ramon Clavería, li han sigut concedits dos mesos de llecencia com vocal de la Comissió provincial, haventlo de sustituhir en la mateixa lo diputat per lo propi districte nostre particular amich D. Lluis Cañallas.

—

Judicis orals del mes de Febrer de 1897

SALA PRIMERA

Dia 25.—Jutjat de Falset.—Delicte, per lesions, processat, Claudi Barceló; Ponent, Polanco; Lletrat, Montrabá; Procurador, Dalmau.—Jutjat de Tortosa.—Delicte, per fur,; processat, Miquel Carbó Subirats; Ponent, President; Lletrat, Casagualda; Procurador, Monguió.

SECCIO EXTRANJERA

FRANSA

La interpelació de Mr. Jules Guesde sobre 'ls motius que determinaren al ministre del Interior á expulsar del territori francés á varis alsacians y á dos diputats alemanys d' aquella regió, fou lo pretext pera una de las més furiosas batallas parlamentarias durant la sessió última.

Pera compendre lo succehit hi ha que recordar que en lo mes de Septembre últim, dos diputats de Alsacia, Mr. Bueb y Bebel foren expulsats de Fransa per haver passat la frontera pera tenir en territori francés una reunió, en la cual se proposavan donar compte de sos actes en la Cambra alemana.

Lo ministre jutjá prudent evitar las manifestacions eventuals, de las cuals era difícil poguerse donar compte é impedir sas consecuencias de naturalesa á propósit pera fer surgir dificultats diplomáticas.

Sobre aixó versá la interpelació del diputat socialista que ab llenguatje destemplat injuriá y apostrafá d' un costat á altre de la Cambra com no ho havía fet desde fa dos anys.

Mr. Barthou ab molta calma y ab ple domini de sa paraula procurà limitar l' alcans de la interpelació negant que hagués may pensat en expulsar en massa á alsacians ni lorenesos. Lo gobern, digué, se limitá á prevenir la reproducció de manifestacions semblants, á las que 's produhiren á Lille per cual mida rebé las mes calurosas felicitacions de las poblacions de Wissembach y las demés que devían visitar los aludits diputats, y que reprobavan la exposició de criminals doctrinas internacionalistas.

Lo ministre abandoná la tribuna en mitj dels bravos y aplausos de la Cambra.

La ordre del dia aceptada per lo gobern fou votada per 361 vots contra 73.

Aquesta gran majoría proba que la discussió no serví més que pera perturbar inútilment l' ordre y fer perdre lo temps tan nepessari pera la discussió dels assumptos económichs pendents.

INGLATERRA

Lo «Morning Post», diu que tant los joves turchs com los cristians de Constantinopla son favorables á la idea de concedir á Creta la autonomía, baix la soberanía del Sultá.

Lo «Standard», diu que per ara hi ha que confessar que porta ventatja la política de lord Salisbury, no obstant, hi ha que comptar, á judici de dit colegá, ab la opinió pública inglesa y aquesta no autorisará may que 's prenguin midas de repressió contra Grecia en benefici de Turquía.

Lo «Daily Telegrap», opina que la pau europea está á mercés dels successos, havent la diplomacia europea jugat sa última carta ab lo bombeig fet per los barcos de la escuadra internacional sobre 'l campament dels cretenses.

Lo «Daily Chronicle», diu saber que Austria intenta fer desapareixer las divergencias que han surgit entre Inglaterra y Alemania en la cuestió de Grecia.

ITALIA

Telegrafían de Roma que las associacions radicals d' aquella capital celebraren lo dilluns un «meeting» en favor de Creta. Assistiren al mateix los diputats radicals senyors Mazza, Socci, Zuccari y Barzilai.

Després de varis discursos, fou aprobada una ordre del dia de simpatía vers los cretensesy un vot en favor de la realisació dels desitgs de Grecia.

Los manifestants anaren després á la legació de Grecia á expressar los sentiments.

Lo ministre Sr. Koundouriotis, doná las gracias als manifestants desde 'l balcó.

Després la policía 's vegé obligada á disoldre la manifestació per intentar fer demostracions hóstils devant de la embaixada de Turquía.

A Nápols tingué lloch igualment altra manifestació que ab varias banderas y ab lo diputat Casilli al devant se dirigí al cousulat grech á esperar sas simpatías per la liberació de Creta. Lo consul junt ab cuatre oficials grechs vestits de gran uniforme sortí al balcó pera donar las gracias á la multitut.

Mr. Casilli é Imbriani diputats contestaren al consul en nom dels manifestants.

AUSTRIA

La «Nueva prensa libre» diu que si lord Salisbury cedís á las exigencias de la opinió pública inglesa colocaría sa política al nivell d' una política de majoría. Suposa dit colega que la ruptura que s' ha produhit momentáneament en l' acort europeu será reparada desseguida ja que 'l desitj de pau es general y la exigencia d' una acció comú á Constantinopla deu portar necessariament á totas las potencias à un acort definitiu.

TURQUIA

Telegrafían de Constantinopla que 'l diumenge per la nit Tewfik-Pachá ministre de Negocis extrangers visitá als embaixadors de las potencias á fi de coneixer sa opinió sobre la situació cumplicada ab los últims successos.

Lo gobern ha enviat una circular als goberns extrangers senyalant los actes de hostilitat de Grecia y entre ells lo desembarch en Chios d' un cargamant d' armas.

Continuan reconcentrantse en la frontera turchgrega, numerosos contingents de tropas regulars turcas. Lo Banch otomá ha accedit á adelantar los fondos necessaris pera la movilisació dels diferents cossos d' exércit.

Bibliografía

La aparició en los aparadors de las llibrerías y en las bibliotecas dels coleccionadors d' obras científicas ó literarias, d' un tomo redactat en nostra nadiva parla, sempre m' ha causat un efecte del tot falaguer, per insignificant que sia la materia que enclogui. Quant avuy al fullejar 'l nou aplech de poesías ab que 'l senyor Marinel-lo ha vingut á enriquir l' estens catálech de llibres ab que compta avuy nostra literatura, no puch menos que, de tot cor felicitarlo, perqué en sa «Poesía profana», que aixís intitula 'l llibre, dona provas de ser un verdader poeta, com ab molta justicia li va dir ja *La Esquella de la Torratxa*, al donar compte á sos lectors de la sortida del llibre en cuestió, que era un dels de la última fornada.

Es molt jove encara per sentir l' ingratitut d'aquest mon, com en sas poesías demostra sentir; per férsen càrrech basta llegirli 'l final de «El cauteri»:

. . . .
¡Arrenqueuli tots á la una
y á la Humanitat salvéu,
canteuseuli la llaga
ab un grapat d' or rohent!

Los desenganys rebuts li haurán induhit á cantar d' aquesta vall de llágrimas lo poder del vil metall devant dels grans avensos del sigle. Com també en una altra diu:

Y units els bons y els sabis,
després de molt de pensar,
per millorar la terra
van fé el «Códich penal».
. . . .

Aixís, en totas sas composicions enclouhen un pensament, y ab notable correcció versificadas, espressant sense enfarfechs tot quant vol dir.

***

No fá gayre temps que 's dolía perque l' Apeles Mestres havía fet la resolució de no escriurer més en vers; verdaderament es llàstima que l' autor de «Margaridó» prengués tal determini, renyit aixís ab las Mussas, ell que semblava ser lo fill predilecte del Parnàs, per ensalsar ab sos melodiosos cánts la mare Naturalesa, pero mentres tinguém poetas de la fibra del senyor Marinel-lo, que prometent un pervindre gloriós no 's cansan d' estudiar y voluntariosos s' afanyan pel nom de nostras bonas lletras, no 'ns hem d' espantar encare que veyém que ab armas bigatjes se resiran del palench literari atletas com don Apeles Mestres.

***

Es de dóldre que la impresió del llibre no estigui més ben presentada; pero ¡ba! que hi tarém! mentres no perjudiqui per res sa lectura, poguent assaborir ab tota integritat los moltíssims pensaments que enclou son contingut, en bé sigui de nostre renaixement la «Poesía profana».

Barcelona 21 Febrer 1897.

S. Borrut y Soler.

SECCIO OFICIAL

Empresa Hidrofórica

De conformitat ab lo disposat en l' article 12 dels Estatuts, lo President convoca als senyors accionistas á Junta General ordinaria lo dia 28 del corrent, á las deu del matí, en lo pís que ocupa la Societat en lo carrer de Sant Jaume, 24, principal.

La assistencia á la Junta se facilitarà á tot accionista mediant entrega de la papeleta de convocatoria lliurada á son favor, admetentse també totas las representacions, ab tal de que vagin firmadas per los interessats.

Las papeletas d' assistencia se repartirán al domicili dels senyors accionistas; si alguns d' ells deixés de rebréla ó se li estraviés, podrá reclamarla en Secretaría durant los dias 25 y 26 d' una á dos de la tarde y 'l dia 28 de 9 á 10 del matí.

En cumpliment del article 13 dels Estatuts, desde 'l dia 21 del corrent estarán de manifest en Secretaría y á disposició dels senyors accionistas, los comptes y balans del exercici de 1896.

Reus 21 de Febrer de 1897.—P. A. de la J. D.—Lo Secretari, Francisco Benavent.

EDICTE

pera la classificació y declaració de soldats

D. Eussebi Folguera y Rocamora Alcalde President del Ajuntament de Reus.

Faig sapiguer: Que en virtut de lo que prevé l' article 91 de la vigent lley de reemplassos de 21 d' Octubre de 1896, l' acte de classificació y declaració de soldats dels minyons sortejats en aquest terme municipal pera 'l próxim cridament, tindrá lloch devant la Corporació de ma presidencia lo primer diumenje de Mars del any actual. Per tant y sens perjudici de la citació personal que prescriu la lley, per papeletas á domicili, se convoca per aquest Edicte á tots los minyons que han sigut compresos en dit sorteig, aixis com á sos pares, amos y parents pera que concorrin en l' expressat dia y hora de las 9 del matí á la sala Audiencia, al acte de ser aquells midats y regoneguts y à exposar las exempcions y alegacions que creguin convindrelshi ó combatre y contrariar las que estimin perjudicials. Quedan apercebuts los interessats de que la presentació personal dels minyons á dit acte es indispensable pera evitarse la declaració de prófugo previnguda en l' art. 105 de la lley, aixis com de que no 'ls podrá ser atesa cap exempció que no aleguin en lo moment de ser cridats ó cuan més mentres continúhi obert lo judicici de referencia.

Reus á 24 de Febrer de 1897.—L' Alcalde, Eussebi Folguera.—D. O. S.—Lo Secrerari, Joseph de Montagut.

Registre civil

del dia 23 de Febrer de 1897

Naixements

Eduardo Arnau Papiol, de Mariàn y Josepha.—Tomàs Llauradó Barbé, de Tomás y María.—Pere Lladó Aleu, de Cosme y Tecla.

Matrimonis

Cap.

Detuncions

Cap.

Matadero Públich

Bestiars sacrificats pera 'l consum en lo dia d' ahir

Classe	Nº	Kilos. Grams	Satisfet Pts. Cts.
Bous	2	405·400	81'08
Badellas	2	323·600	64'72
Bens	56	842·800	168'56
Cabrits	2	5·800	1'16
Tocinos	8	351'500	116 93
			432'45
Despullas de bestiar de llana y pel			24'25
Total adeudo			456'70

SECCIÓ RELIGIOSÁ

Sant d' avuy.—Sant Cessáreo.
Sant de demá.—Sant Alexandre.

SECCIÓ COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 23

De Manchester y escalas en 10 dias vapor «Granada» de 606 toneladas, ab tránzit, consignat á Ferrer y Mary.

Despatxadas

Pera Liverpool y escalas vapor «Granada», ab efectes.

Pera Valencia vapor «Glassalt», ab lastre.

Pora Christiania y escalas, vapor «Sentón», ab efectes.

Pera Londres y escalas vapor «Cortés» ab id.

BOLSA DE REUS

Cotisacions realisadas en lo dia d' ahir à Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	64 9'	Fransas	1'·50
Exterior	77'50	Cubas vellas	94 63
Colonial	'	Cubas novas	79 75
Norts	24'50	Aduanas	94 62
Obligacions Almansas	85'	Obligs. 3 010 Fransas	51'63
PARIS			
Exterior	61·25	Norts	97'
GIROS			
París	96'60	Londres	31·88

Nota de las operacions de Bolsa que 'ns ha facilitat l' agent D. Joaquím Socíats representant en aquesta plassa de la casa de Barcelona J. Marsans Rof.

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	64 90	Fransas	17'90
Exterior	77·50	Orenses	'
Amortisable	'	Cubas 1886	94 65
Aduanas	94 65	Cubas 1890	80'
Norts	25'50	Obs. 6 010 Fransa	92·85
Exterior París	60'55	Obs. 3 010 »	51'75
París	26·60	Londres	31'88

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés, D. Joan Llauradó Prats y D. Joan Vallés Vallduví.

Londres	90	d/f.	00'00 diner	8 d/v.	00'00
Paris	8	d/v.	00'00	Marsella	00'00

VALORS LOCALS	DINER	PAPER.	OPER.
ACCIONS	010	010	010
Gas Reusense		850	o
Industrial Harinera		600	o
Banch de Reus		500	
Manufacturera de Algodon	875		operacions
C.ª Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.		115	

TELEGRAMAS

Madrid 23.

Un telegrama de Nova-York anuncia, que 'l «Herald» d' aquella ciutat diu que 'l cónsul nort-americá á Cuba, general Lée ha dimitit son cárrech.

Telegrafian de París, que la edició del «Herald» d' aquella capital afirma que 'ls rebeldes cubans s' han apoderat de la ciutat de Bayamo.

Oficialment res se sap de tal fet, que 's considera un «canard» dels laborants.

—La cuestió de Creta va enredantse cada vegada mes.

Un telégrama de Atenas diu, que 'l gobern grech cridará á las armas tres reservas mes de las fins ara convocadas.

Se creu que Grecia declarará la guerra á Turquía.

La proposició del quefe del gabinet inglés lord Salisbury, pera que 's concedeixi la autonomía á Creta, guanya terreno en los gabinets de las grans potencias europeas.

Es indubtable que Turquía pot donar per perduda dita isla.

—S' ha rebut un telegrama oficial de Manila, comunicant que 'l general Lachambre organisa y fortifica Silang y sas posicions, havent trobat 500 cadávers de rebeldes.

Afegeix que aquéts han sigut rebutjats en un atach que han intentat contra las avansadas de Silang, havent sufert grans pérduas.

Nostras baixas consistiren en 4 morts y 22 ferits, entre ells tres oficials.

Diu també que han sigut morts 22 foragidos.

Afegeix també que 'ls rebeldes que ocupavan las trinxeras de Noveleta s' han corregut á las de Bacoor.

—Telegrafían de Manila, que 'ls rebeldes han atacat á Silang, essent retxassats.

Nos mataren 5 soldats, ferintnoshen 19 y tres tinents.

Rescataren nostras forsas á un soldat, al que se li amputá una cama.

La provincia de Pangasiman, ha ingressat 400 mil pesos.

—Un altre telégrama de Manila diu, que s' assegura en aquella ciutat, que 'l generalíssim Emili Aguinaldo dirigí la defensa de Silang.

Lo cura párroco d' aquell poble feu foch contra nostras tropas, fugint durant l' atach.

En lo foch sostingut en las avansadas de Silang mataren nostras tropas 121.

—Lo general Polavieja comunica desde Manila que 'l general Lachambre en una cayguda de cavall s' ha causat una contusió leve.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

GUIA DEL PASSATJER

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus á Barcelona

5‘04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
8‘56 m. exprés, primera y segona dimars, dijous y dissaptes, (per Vilanova).
12‘11 t, mercancias, segona y tercera.
1‘57 t. correo (per Vilanova.)

De Barcelona á Reus

525 m. (per Vilafranca).
9‘46 m (per Vilanova).
15‘8 t. per id.
7‘39 t. exprés (dimars, dijous y dissaptes.

De Reus á Mora

9‘33 m.—1‘04 t.—3‘10 t.—7‘19 y 9‘57 nit.

De Mora á Reus

4‘21 m.—8‘00 m.—12‘05 t.—6‘04 t.—7‘36 n

De Reus á Tarragona

8 30 m.—9‘47 m —2 t.—7‘04 t.

De Tarragona á Reus

7‘30 m.—12‘25 t.—4‘30 t.—8‘20 n.

De Reus á Lleyda

8‘10 m.—5‘28 t.

De Lleyda á Reus

5‘30 m.—3‘50 t

De Reus á Vimbodí

1‘28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí á Reus

9‘53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Tarragona á Valencia

9‘30 m. y 11‘30 n.

De Valencia á Taragona

11‘ m. y 6‘30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d‘ arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona,	8‘30 m.
De Barcelona (per Tarragona)	8‘30 m.
De id. directe	10‘30 t.
De id. id.	1‘30 t
De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda)	7‘30 n.
De Madrid y Zaragoza	2‘30 t.
De Lleyda y Huesca	7‘30 n.

NOTA: Los correos pera Filipinas sortirán de Barcelona lo 7 y 21 de Novembre y ‘l 5 y 19 de Desembre del corrent any. Los de Cuba surten d‘ aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de refors á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5‘00 m.
Pera id. á las 2‘00 t.
Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
Pera id. id. id. (per idem) á las 2‘00 t.
Pera Tarragona, directe á las 7‘00 n.
Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas líneas á las 8‘00 m.
Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 1‘00 t.

Los pobles servits per peatons á las 9‘00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que ‘s deposita en los bussons després de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Ferrocarril económich de Reus á Salou

Servey de trens que regirá desde ‘l dia 1 de Octubre de 1896.

Sortidas de Reus: 4‘10, 9‘06 matí; 2‘32 y 5‘43 tarde.
Sortidas de Salou: 4‘56, 10‘46 matí; 5‘10 tarde y 7 nit.

Las horas se regeixen per lo meridià de Madrid.

Societat general de transports marítims á vapor de Marsella

Serveys del mes de Febrer de 1897

LINEA DIRECTA PERA ‘L RIO DE LA PLATA

Sortirá de Barcelona lo directament pera Montevideo y Buenos Aires lo magnifich y ràpit vapor francés

ESPAGNE

LINEA PERA ‘L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortirán de Barcelona pera Rio Janeiro, Santos, Montevideo y Buenos-Aires los grandiosos y acreditats vapors francesos

lo dia de Febrer lo vapor
lo dia 26 de » » «Les Andes»

Consignataris á Barcelona, RIOL y C.ª, Plassa de Palacio.—Barcelona.

LO SOMATENT

Diari regionalista d‘ avisos y noticias

Preus de suscripció

En Reus, un mes.	*Pessetas*	*1*
En provincias trimestre	*“*	*3‘50*
Extranger y Ultramar	*“*	*7*
Anuncis, á preus convencionals.		

Punts de suscripció

En la Administració d‘ aquest diari y en las principals llibrerias d‘ aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, Litografia Mallofré, plassa Sant Jaume, 3.
No ‘s retornan los originals encara que no ‘s publiquin.